

وانه‌ی ۶۲: مه‌سیح له‌دایک بوو

لوقا ۲ و مه‌تا ۲

له‌وانه‌ی پابردووماندا و له‌دیراسه‌تمان له‌ئینجیلی پیرۆز، بینیمان چۆن خودا جبرائیلی فریشته‌ی خۆی نارد بۆ خاکی فه‌له‌ستین و بۆ شاری ناسیرا بۆ لای پاکیزه‌یه‌ک به‌ناوی مریه‌م. فریشته‌که بۆ ئه‌و پاکیزه‌یه به‌ده‌رکه‌وت بۆ ئه‌وه‌ی پێی پابگه‌ینی که سکی پر ده‌بیته به‌هیز و پوحی خودا، و کورپکی ده‌بیته و ناوی لێ ده‌نی عیسا. ناوی عیسا مانای (خودا پرگارده‌کات). پرگاری ده‌رکه‌که، که‌وا خودا به‌لێنی هاتنی دابوو له‌و روژه‌ی ئاده‌م و حه‌وا گوناھیان کرد، له‌مندالانی پاکیزه‌یه‌ک بوو و نزیک بوو بیته‌ جیهان!

وانه‌ی ئه‌مپۆمان به‌ناوی (مه‌سیح له‌دایک بوو!) پێش ئه‌وه‌ی بگه‌رینه‌وه ئینجیل بۆ ئه‌وه‌ی ببینین چۆن مه‌سیح له‌دایک بوو، با وه‌سفی ئه‌و کاته بکه‌ین ئه‌و لێی له‌دایک بوو. پاشای رۆم، قه‌یسەر ئۆگوستس، فه‌رمان په‌وایی ده‌کرد به‌سه‌ر زۆر ولاتدا به‌خاکی جوله‌که‌شه‌وه. به‌لام، شانشین رۆم ناتوانی پلانی خودا بۆ ناردنی پرگاری ده‌رکه‌که بۆ جیهان پابگری. له‌راستیدا، خودا پلانی دانا که رۆمه‌کان به‌کار بینیت بۆ جی به‌جی کردنی وشه‌کانی پیغه‌مبه‌ران.

وشه‌کانی پیغه‌مبه‌ر میخات له‌بیره که حه‌فت سه‌د سال پێش مه‌سیح هات؟ میخا رایگه‌یاند که مه‌سیح له‌بیته‌لحم له‌دایک ده‌بیته، شاری پاشا داود. به‌لام، مریه‌م که عیسا ده‌بی، له‌بیته‌لحم نه‌ده‌ژیا، به‌لکو له‌ناسیرا، شاریکه‌ نزیکه سه‌د و په‌نجا کیلو مەتر له‌بیته‌لحم دووره. ئه‌ی چۆن مه‌سیح له‌بیته‌لحم له‌دایک ده‌بیته؟

ئای براده‌ران، وه‌ک ده‌زانن که هیچ شتی ئه‌سته‌م نیه به‌رامبه‌ر په‌روه‌ردگار خودا! ئه‌و خودایه و خاوه‌ن دوايه‌مین وشه‌یه سه‌باره‌ت به‌هه‌موو شتی که روو ده‌دات له‌سه‌ر زه‌وی. هه‌موو شتی ده‌زانی که به‌ره‌و روودانه. ئه‌مرو ئه‌وه ده‌خوینینه‌وه که کاتی منداڵ بوونی مریه‌م نزیک بووه‌وه، پاشای گه‌وره‌ی رۆم فه‌رمانی که ده‌ر کرد که ده‌لێت: (با هه‌موو پیاو و ژنیک بچن بۆ شاری باووباپیرانی بۆ ناو تۆمار کردن له‌وی و دانی باج!) ئه‌مه‌ مانای ئه‌وه بوو که مریه‌م و یوسف ده‌بوايه بچنه‌ بیته‌لحم، شاری پاشا داود چونکه له‌بنه‌ماله و تیره‌ی داود بوو. ئیستاش با بگه‌رینه‌وه ئینجیلی لوقا به‌شی دووه‌م، و بخوینین چۆن عیسا مه‌سیح له‌دایک بوو له‌بیته‌لحم، هه‌روه‌ک چۆن خودا به‌لێنی دابوو زۆر له‌وه پێش.

نوسراوی پیرۆز ده‌فه‌رموی: (لوقا ۲) له‌و رۆژانه‌دا له‌ ئۆگوستس قه‌یسهره‌وه فه‌رمانیک ده‌رچوو، که هه‌موو جیهان ناوونوس بکریته...^۳ ئیتر هه‌ریه‌که بۆ ناوونوسین ده‌چوو شاری خۆی. یوسفیش له‌جه‌لیل له‌ شاری ناسیره‌وه به‌ره‌و یه‌هودیا سه‌رکه‌وت، بۆ شاره‌که‌ی داود که پێی ده‌ووتری بیته‌لحم، چونکه له‌بنه‌ماله و تیره‌ی داود بوو، تاکو له‌گه‌ل مریه‌م ناوونوس بکرین که ماره‌پری بوو و سکی هه‌بوو. کاتی منداڵبوونی هات. جا کوره‌ نۆبه‌ره‌که‌ی بوو، قۆنداگی کرد و له‌ ئاخوړیک‌دا داینا، چونکه له‌خانه‌که‌دا شوینیان نه‌بوو.

لیره ده‌بیته‌ پاره‌ستین. ئاگات لێیه له‌ چ بارودۆخیک مه‌سیح له‌دایک بوو؟ مه‌سیح وه‌ک لادینی له‌دایک بوو، له‌ بارودۆخیکی خراپدا. له‌ ئاخوړیکی ئاژهل له‌دایک بوو، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی له‌بیته‌لحم له‌خانه‌که‌دا شوینیان نه‌بوو. ئه‌و که‌سه‌ی که ده‌بووه پرگاری ده‌ر و دادوهری جیهان له‌ ئاخوړیکی بۆندار له‌دایک بوو! ره‌نگه‌ که‌سانیک پێیان وابی: (ئه‌مه سه‌یره! ئه‌گه‌ر عیسا پرگاری ده‌ری جیهان بیته و په‌روه‌ردگاری شکو بیته که‌وا دادوهری هه‌موو نه‌وه‌کانی ئاده‌م ده‌کات، بۆچی له‌ کۆشکی له‌دایک نه‌بوو به‌ شکۆمه‌ندیکی مه‌زنه‌وه، تاکو هه‌موو که‌س بزانیته که ئه‌و پاشای پاشایانه و په‌روه‌ردگاری په‌روه‌ردگاران؟)

براده‌ران، ده‌بیته ئه‌م شته‌مان له‌بیر بیته: بیروبوچونی خودا جیاوازه له‌ بیروبوچونی مرۆف، و شکۆمه‌ندی خودا جیاوازه له‌ شکۆمه‌ندی جیهان. بێ گومان، له‌دایک بوونی عیسا شکۆمه‌ندی مه‌زنی له‌گه‌ل بوو، به‌لام زۆربه‌ی نه‌وه‌کانی ئاده‌م نایزانن، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی

شکومه ندى خدا شکومه ندى جيهان زور جياوازن.

بۇ ئه وى پوونى بکه پينه وه، له وانه په خه لکى ده وله مەندان ديتبیت که له خانووى گه وره و جوان ده ژين، و جل و به رگى گران به ها له به ر ده کن و ژيان به خوشى پاده بویرن و خزمه تکاريان هه په که هه موو حه زه کانيان دیننه دى. ئەمه شکومه ندى جيهانه. به لام شکومه ندى خدا جياوازه له شکومه ندى جيهان. بۇيه مسیح که له ناماده يى خداوه هات، له شوینیکى خوش و دلگيردا له دایک نه بوو. وهك زوربه يى ده وله مەندان نه بوو که له نازار و مەينه تيبه کانی هه ژاران تى ناگه ن. نه خیر. ئەو که سه يى خدا ناردى بۇ ئه وى نه وه کانی ئادمه پزگار بکات له هیزى شه يتان و گونا هه بارودوخیکى نزم له دایک بوو، ته نانه ت له ناخوړ! بۇيه، که س ناتوانى بللى که مسیح هات ته نها بۇ ئه وى ده وله مەند پزگار بکات، ياخود بلین که له هه ستى هه ژاران تى ناگات. خدا ده يه وى هه موو که س بزانی که ئه و پزگارى دهره يى ناردى بۇ جيهان بۇ پزگار کردنى هه موو که ستيک که باوه رپى پى هه په - پير و گه نج، پياو و ژن، ده وله مەند و هه ژار، نازاد و به نده. بۇيه نووسراوى پيروز ده فهرموى: **چونکه نيمه تى عيساى مسیحى خداوه ندمان ده زانن، هه رچه نده ده وله مەنده، له پیناوى ئیوه دا بووه هه ژار، تا ئیوه به هه ژارى ئه و ده وله مەند بن!** (۲ کورنوس ۸: ۹) مسیح تاکه که سه که وا هه لیبژارد له دایک بیت. و هه لیبژارد وهک پياویکی هه ژار له دایک بیت!

ئیسیتاش با به رده وام بین له چیروکى له دایک بوونى مسیح و خوشترین به ش بخویننه وه. له و شه وى که عيسا له ناخوړه که له دایک بوو، خدا فریشته کانی خو یى ناردى بۇ هه ندى شوان که وا شوانى میگه له کانی خو یان ده کرد له کیلگه کانی ده وروپشتى بیت له حم. بخویننه وه خدا چون مرگینی پینان دا سه باره ت به له دایک بوونى مسیح.

نووسراوى پيروز ده فهرموى: (لوقا ۲) ^۸ له و ناوچه په شوان هه بوون له ده شت ده مانه وه و شه وان ئیشکیان له میگه له که یان ده گرت. ^۹ فریشته په کیى خداوه نده بۇیان ده رکه وت و شکوى خداوه نده له ده وریان دره وشایه وه، جا ترسیکی زور ترسان. ^{۱۰} فریشته که پى ووتن: (مه ترسن، ئەوا موزده يى خوشیبه کی گه وره تان ده ده مى که بۇ هه موو گه له. ^{۱۱} ئەمړو له شارى داود پزگار که ریکتان بۇ له دایک بوو، ئەویش مسیح، خداوه نده. ^{۱۲} ئەمه ش نیشانه په بۇتان، مه لوتکه په ک ده بینن له ناو ناخوړیک دانراوه.) ^{۱۳} له پرپک دا له گه ل فریشته که له شکرکی گه وره يى ئاسمانى ده رکه وت و ستایشى خودایان ده کرد و ده یان ووت: ^{۱۴} (شکو بۇ خودا له به رزایى، له سه ر زه ویش ئاشتى بۇ ئه وانه يى جیى ره زامه ندى ئه ون.)

^{۱۵} کاتى فریشته کان به ره و ئاسمان به جیان هیشتن، شوانه کان به یه کترین وت: (ده يى با برپونه بیت له حم و ئەم شته يى پرووى داوه بینین که خداوه نده پى راگه یاندين.) ^{۱۶} خیرا هاتن و مریه م و یوسف و ئەو مه لوتکه په يى له ناخوړه که دا دانراوو دۇزیانه وه. ^{۱۷} کاتى بینیان، ئەو قسه په یان بالو کرده وه که ده رباره يى ئەم مندالله پینان و تراوو... ^{۱۸} شوانه کان گه رانه وه و خودایان شکو دار ده کرد و ستایشیان ده کرد له پیناوى هه موو ئه وى بیستیان و بینیان، وهک پینان و تراوو. نامین.

خدا یه که م جار مزگینی خوشى به کى دا ده رباره يى له دایک بوونى مسیح؟ ئایا مزگینی خوشه که ی دا به پاشای پوم، یان به ده وله مەکان، یان به سه رکرده ئایینه کان؟ نه خیر، خدا یه که م جار هه والى له دایک بوونى مسیح دا به لادییه کان، بۇ شوانه بى فیزه کان که وا چاوه پوانى هاتنى ئه و بوون! چه ن دل خوش بوون شوانه کان به ته ماشا کردنى عيساى کورپه! چ ئیمتيازیک بوو! ئەو که سه یان بینى که هه موو پیغه مبه ران ده رباره يان نووسى بوو: مسیح، پزگارى دهرى جيهان، وشه يى تاهه تايى خدا له ناو جه سته په کی ججوکی مندالیک!

به رده وامین له ئینجیل، با ته ماشا به که ی چى پرووى دا پاش سالییک له له دایک بوونى عيسا. ئیسیتا گویمان لى بوو چون خدا هه والى له دایک بوونى عيساى راگه یانده به چه ن شوانیک به به کار هیئانى فریشته کانی که وا له ئاسمان به ده رکه وتن. ئیسیتاش ده خوینین خدا چون له دایک بوونى مسیحى به چه ن زانایه ک راگه یانده به ئه ستره په کی گه وره و جوان که وا له ئاسمان به ده رکه وت. بزانه له ئینجیلی

مه تا چی نووسراوه، به شی دوو.

نوسراوی پیرۆز ده فرموی: (مه تا ۲) ^۱ دواي له دایکبونی عیسا له بیته لحمی یهودیا، له سهردهمی شا هیروؤدس، هه ندایک مۆغ له پۆژه لاته وه هاتنه ئورشه لیم، ^۲ پرسیان: (کوا نه وهی له دایک بووه که پاشای جول که یه؟ له پۆژه لاته وه نه ستیره ی نهومان بین، هاتووین کرئوشی بۆ بیهین). ^۳ کاتی شا هیروؤدس نه مه ی بیست، په شوکا و هه موو خه لکی ئورشه لیم له گه لی په شوکان. ^۴ هه موو کاهینانی بالا و مالمه کانی گه لی کۆکرده وه، لپی پرسین: (مه سیح له کوئ له دایک ده بیته؟) ^۵ وه لامیان دایه وه: (له بیته لحمی یهودیا، چونکه پیغه مبه ره که ئاواي نووسیوه: ^۶ [به لام تو نه ی بیته لحمی خاکی یهودا که متر نیت له فرمانه رواکانی یهودا، چونکه له تووه فرمانه روایه ک دهرده چیته، شوانایه تی گه لی ئیسرائیلیم ده کات.]) ^۷ هیروؤدسیش به نه یینی مۆغه کانی بانگ کرد و له باره ی کاتی دهرکه وتنی نه ستیره که لیکۆلینه وهی له گه ل کردن. ^۸ ئینجا بۆ بیته لحمی ناردن و پیی ووتن: (پرۆن و به وردی به دواي منداله که دا بگه رپن. کاتی دۆزیتانه وه هه ولام بدنه ی، تاکو منیش بییم و کرئوشی بۆ بیه م.)

^۹ دواي نه وهی گوئیستی پاشا بوون، پۆیشتن، نه ستیره که ی له پۆژه لات بینیبووین، پیشیان که وت تاکو له سه ر نه و شوینه ی منداله که ی لی بوو راوه ستا. ^{۱۰} به بینینی نه ستیره که زۆر شادومان بوون، ^{۱۱} چونه ماله که، منداله که یان له گه ل مریه می دایکی بین، دانه وین و کرئوشیان بۆ برد و گه نجینه کانیان کرده وه، زپ و بخوور و مورپان به دیاری پیشکه ش کرد. ^{۱۲} ئینجا له خه ون دا ئاگادار کرانه وه که نه گه رپنه وه لای هیروؤدس، نه وانیش به پښتانه کی دیکه گه رانه وه ولاتی خویان.

نه وه به کورتی چیرۆکی له دایک بوونی مه سیحه . ده توانین چی بلین دهرباره ی هه موو نه وهی خویندمان بوو؟ ته نها یه ک شت هه یه که بتوانین به بی گویمان بلین نه وه یه که له دایک بوونی عیسا ی مه سیح تاکی نیه له میژوی جیهان! له ننیوان هه موو پیغه مبه ران و پاشایان و خه لکی جیهاندا، که س به و شیوه یه ی عیسا له دایک نه بووه!

نه مپۆ بینیمان که مه سیح له پاکیزه یه ک له دایک بوو، به هیزی خدا و هه روه که نه وهی پیغه مبه ران پیش بینیان کرد. خویندمان که عیسا له شاری بیته لحمی له دایک بوو، هه روه که چۆن پیغه مبه ر میخا پیش هفت سه د سال رایگه یاند. هه روه ها بینیمان چۆن خدا فریشته ی خوی و شکۆیه کی دهره وشاوی به هشتی بۆ چن شوانیک نارد تاکو مرگینیه خۆشه که یان پی رایگه ینی، و فرموی: (موژده ی خۆشیه کی گه وره تان ده ده می که بۆ هه موو گه له . نه مپۆ له شاری داود رزگار که ریکتان بۆ له دایک بوو، نه ویش مه سیحه، خوداوه نده.) پاشان بینیمان کۆمه له فریشته یه که به دهر که وتن له گه ل فریشته که ی یه که م و ستایشی خودایان ده کرد و ده یان ووت، (شکو بۆ خودا له به رزایی، له سه ر زه ویش ئاشتی بۆ نه وانیه ی چپی په زامه ندی نه ون.) هه روه ها بینیمان خودا نه ستیره یه کی مه زنی راگرت له ئاسمان بۆ چن پیاوکی دانا که وا له خاکیکی دوور ده زیان، که وا مه سیح، پاشای پاشایان، رزگاری دهری گوناها ران له دایک بوو!

براده ران، ئیمه ده توانین چی بلین دهرباره ی نه م هه موو شته؟ ده توانین بلین: هه چ پیاویک وه که نه م پیاوه له دایک نه بووه. له دایک بوونی عیسا تا که. سه باره ت به له دایک بوونی، عیسا به راورد ناکری! ناتوانین به راوردی بکه ین له گه ل که سانی تر. عیسا زۆر له پیغه مبه ر زیاتر بوو. نه و نه و که سه یه که هه موو پیغه مبه ران باسیان لیوه کرد. نه و مه سیحه له ئاسمانه وه هاتوه!

نه گه ر عیسا ته نها پیغه مبه ری که بوايه له ننیوان پیغه مبه ران، بۆچی هه موو پیغه مبه ران هه والی هاتنیان راگه یاند پیش له دایک بوونی؟ بۆچی فریشته کان له ئاسمانه وه دابه زین تاکو ئاهه نگ بگپن له به ر له دایک بوونی؟ نه گه ر عیسا ته نها پیغه مبه ری که بوايه له ننیوان پیغه مبه ران، نه ی بۆچی خودا نه ستیره یه کی مه زنی له ئاسمان راگرت تاکو بانگه وازی له دایک بوونی بکات؟ و له به ر چ هۆیه که بوو نه و له پاکیزه یه ک له دایک بوو؟ ده با تۆش به وریایی بیر له م پرسیا ره گرنگانه بکه یته وه.

بۆ وانیه داها توو ده بینین چۆن عیسا ی مه سیح ده ستی به خزمه ت کرد له سه ر زه وی.

خودا به ره که تدارتان بکات کاتی سهرنجی په یامی فریشته کان بو شوانه کان ددهن:
(مه ترسن، ئەوا موژده ی خوشییه کی گه وره تان ددهمی که بو هه موو گه له. ئەمپۆ له شاری داود پزگار که ریکتان بو له دایک بوو،
ئەویش مه سیحه، خودا وهنده.) (لوقا ۲: ۱۰، ۱۱)

گړنگترینی پرسپاره کانی ئه م وانیه:

١. ووشه کانی پیغه مبه ر میخات له بیره که حه فت سه د سال پيش مه سیح هات؟
٢. ئه ی چؤن مه سیح له بیټ له حم له دایک ده بیټ؟
٣. تاگات لیټه له چ باروؤخیک مه سیح له دایک بوو؟
٤. ئه گه ر عیسا پرزگاری ده ری جیهان بیټ و په روه ردگاری شکؤ بیټ که وا دادوه ری هه موو نه وه کانی ئا دم ده کات، بوچی له کؤشکیک له دایک نه بوو به شکؤ مه ندیه کی مه زنه وه، تاکو هه موو که س بزانیټ که ئه و پاشای پاشایانه و په روه ردگاری په روه ردگارانه؟
٥. خودا یه که م جار مزگیننی خویشی به کی دا ده ربارهی له دایک بوونی مه سیح؟ ئایا مزگیننیه خویشه که ی دا به پاشای پؤم، یان به ده وله مه کان، یان به سه رکرده ئایینییه کان؟
٦. براده ران، ئیمه ده توانین چی بلین ده ربارهی ئه م هه موو شته؟
٧. ئه گه ر عیسا ته نها پیغه مبه ریک بوایه له نیوان پیغه مبه ران، بوچی هه موو پیغه مبه ران هه والی هاتنیان راگه یاند پيش له دایک بوونی؟
٨. بوچی فریشته کان له ئاسمانه وه دابه زین تاکو ئه هه ننگ بگپرن له به ر له دایک بوونی؟
٩. ئه گه ر عیسا ته نها پیغه مبه ریک بوایه له نیوان پیغه مبه ران، ئه ی بوچی خودا ئه ستیره یه کی مه زنی له ئاسمان راگرت تاکو بانگه وازی له دایک بوونی بکات؟
١٠. له به ر چ هویره ک بوو ئه و له پاکیزه یه ک له دایک بوو؟

پښتو ژبې د دروستۍ:

وه رزی خویندنه وه ی کتیبی پیروؤ

(٢٠١٦)

Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013

Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011

ئه م خویندنه وه له {The Way of Righteousness by Paul Bramson, 1998} به خه ش کراوه ته.

به ره م هینه ر: کؤمه له ی پښتو ژبې د دروستۍ

rrd2011@yahoo.com

www.rrdk.org